

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар – јун 2015.

Јул 2015.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У првој половини текуће године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је укупно 2.607 фалсификованих новчаница готовог новца, што је преко два пута више него у истом периоду претходне године, када је откривено 1.129 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то повећање износи 2,7 пута (3.362.600,00 динара у првој половини 2015. у односу на 1.223.920,00 динара у истом периоду 2014.). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

Табела 1. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–јун 2015.
(у комадима)

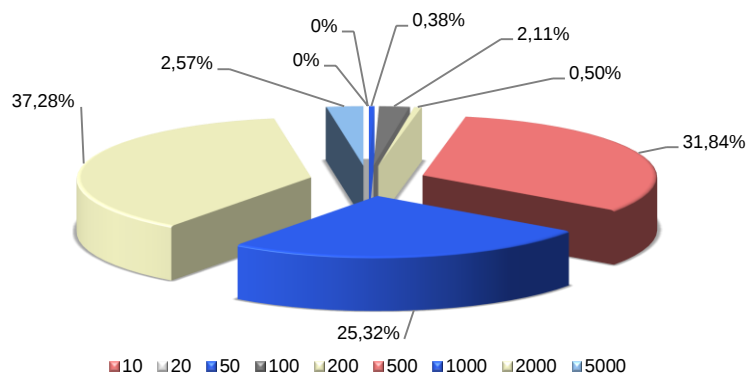
Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	67	972	660	830	13	55	10	0	0	2.607
Учешће у %	2,57	37,28	25,32	31,84	0,50	2,11	0,38	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 2000 динара, затим 500 и 1000 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 94,4% броја фалсификата новчаница готовог новца.

Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–јун 2015.

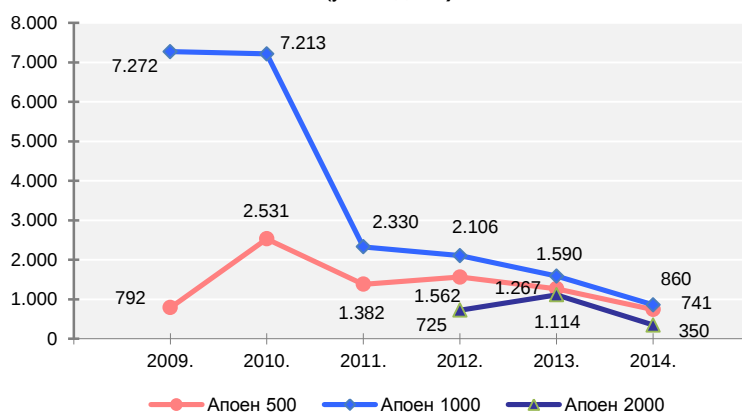
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. приказано је кретање броја комада откривених фалсификата та три најзаступљенија апоена динара, у последњих шест година.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

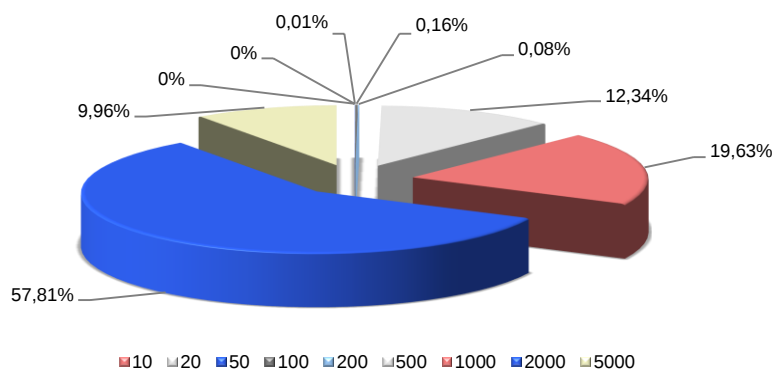
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 динара, затим 1000, 500 и 5000 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,7% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–јун 2015.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	335	1.944	660	415	2,6	5,5	0,5	0	0	3.362,6
Учешће у %	9,96	57,81	19,63	12,34	0,08	0,16	0,01	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–јун 2015.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 30. јуна 2015. износио 276,8 милиона комада новчаница, или 148,4 милијарде динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 9,4 комада фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају откривено је 22.655,7 динара фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 30. 06. 2015.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	2.697.921	13.489.605.000
2000	25.825.725	51.651.450.000
1000	64.753.459	64.753.459.000
500	19.392.808	9.696.404.000
200	19.153.213	3.830.642.600
100	24.127.649	2.412.764.900
50	24.724.275	1.236.213.750
20	39.005.846	780.116.920
10	57.090.975	570.909.750
Укупно:	276.771.871	148.421.565.920

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар – јун 2015. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривено је 615 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је за 28% више него у истом периоду 2014. године, када је откривено 480 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

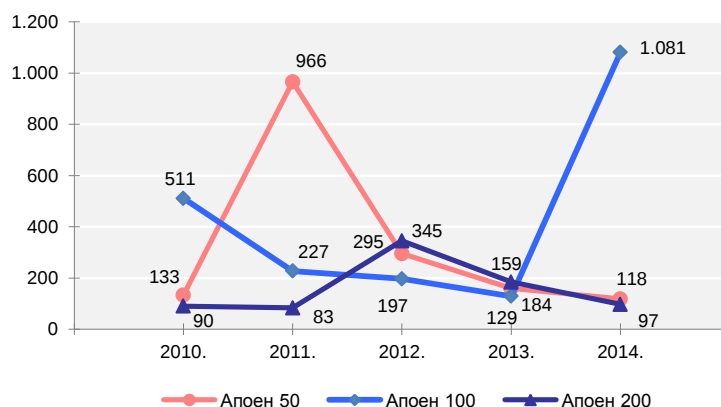
Табела 4. Преглед откривених фалсификованих новчаница ефективног страног новца, јануар–јун 2015.
(у комадима)

Валута	EUR							Укупно EUR	USD				Укупно USD	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20	10	5		100	50	20	1			
Комада	15	103	157	91	43	3	2	414	187	1	7	1	196	5	615
Учешће у %	2,4	16,8	25,5	14,8	7,0	0,5	0,3	67,3	30,4	0,2	1,1	0,2	31,9	0,8	100

Извор: Народна банка Србије.

У истом периоду откривено је укупно 414 комада фалсификованих новчаница евра, што је скоро дупло више него у првој половини претходне године, када је евидентирано 211 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 50, 100 и 200 евра, у последњих пет година приказан је на Графикону 4.

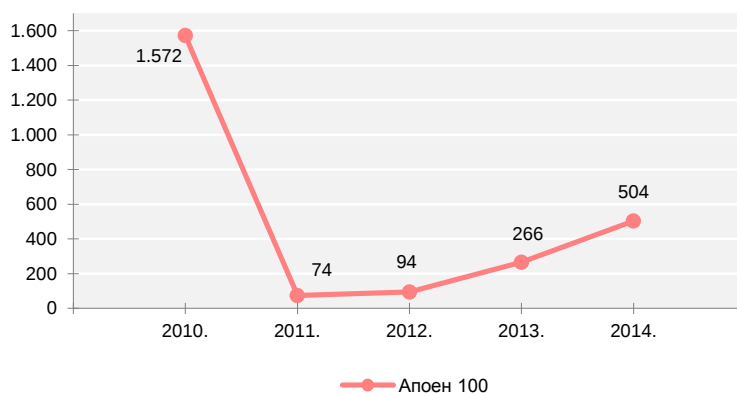
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У првих шест месеци ове године откривено је 196 фалсификованих новчаница америчког долара, што је за 21% мање него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 248 комада тих новчаница. Од јануара до јуна ове године евидентиран је претежно фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих пет година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

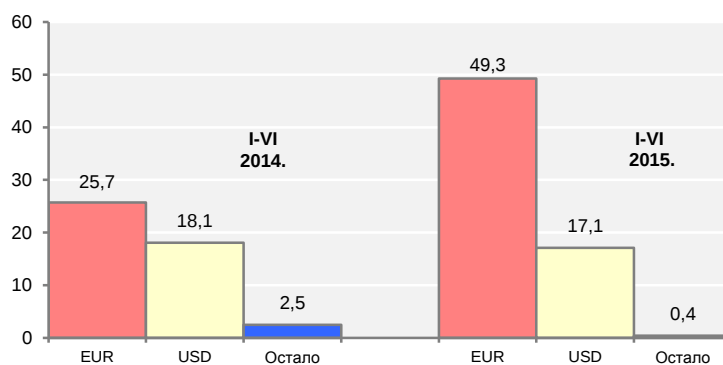

Извор: Народна банка Србије.

Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице две валуте: немачке марке (три комада) и британске фунте (два комада).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос с истим периодом претходне године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 6).

Графикон 6. Утврђени фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар-јун 2014. и 2015.
(износ у хиљадама EUR)

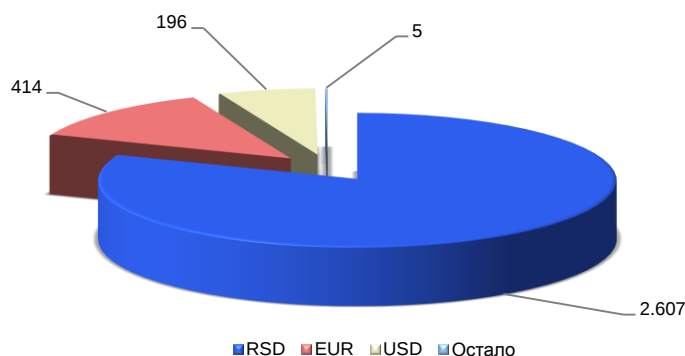

Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар – јун 2015. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница откривених у периоду јануар-јун 2015.
(у комадима)

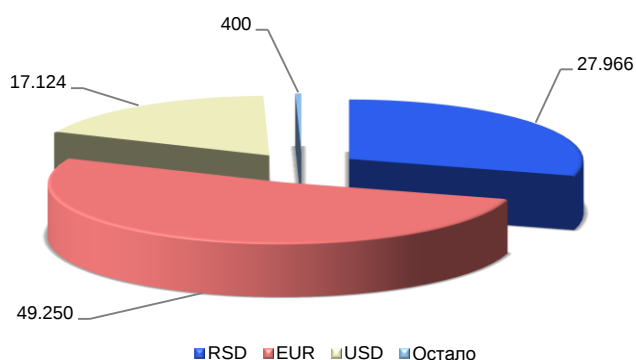

Извор: Народна банка Србије.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (80,9%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у првих шест месеци 2015. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 8).

**Графикон 8. Валутна структура
фалсификованих новчаница откривених
у периоду јануар–јун 2015.**
(износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (52%), затим домаће валуте (29,5%) и америчког долара (18,1%).